

efter omstændighederne kunne føre til et for skibsføreren urimeligt resultat.

Fordelingen mellem de enkelte medlemmer af mandskabet skal som hidtil ske forholdsmæssigt efter den enkelte sømands hyre, hvorved må forstås månedshyren uden hensyn til overtidsbetaling, godtgørelse for mistede fridage o. lign. ydelser. Der har inden for udvalget været enighed om, at fordelingen ligesom efter gældende sølov må ske ganske automatisk uden hensyntagen til, om den enkelte sømand har deltaget aktivt i bjærgningsforetagendet eller har haft ekstra arbejde i anledning af bjærgningen, se dog bemærkningerne til § 229, stk. 2, om muligheden af at yde særskilt godtgørelse i visse specielle tilfælde.

Efter forslaget kommer den del af bjærgelønnen, der tilfalder mandskabet, kun det „egentlige“ mandskab til gode. Herved må forstås det af rederen eller skibsføreren om bord ansatte mandskab, hvis arbejde er nødvendigt for skibets drift. Uden for falder derimod f. eks. sådanne til restaurations- og betjeningspersonalet hørende personer, som udelukkende er ansat for betjening af passagerer, hvad enten de er ansat af rederen eller en selvstændig restauratør. Det samme gælder musikere, frisører o. lign. personer. Efter søloven af 1892 § 108 antoges det, at også det „uegentlige“ mandskab havde ret til andel i bjærgelønnen, men efter at nævnte lovbestemmelse var blevet ophævet i de skandinaviske sølove i 1923 i forbindelse med gennemførelsen af de nye sømandslove, har der været divergerende opfattelser med hensyn til spørgsmålet om det „uegentlige“ mandskabs rettigheder. Under de nordiske forhandlinger har der imidlertid været enighed om, at mandskabets andel i bjærgelønnen efter § 229, stk. 1, bør forbeholdes det „egentlige“ mandskab, og man har derfor udtrykkelig anført dette i de foreliggende nordiske lovudkast. Som begrundelse herfor kan anføres, at det „uegentlige“ mandskabs indsats i et bjærgningsforetagende som regel vil være meget beskedent sammenlignet med det „egentlige“ mandskabs indsats. Endvidere kan det „uegentlige“ mandskab navnlig i et større passagerskib være meget talrigt, og skulle disse personer deltage i fordelingen af mandskabets part i bjærgelønnen, ville den andel, der tilfalder de enkelte medlemmer af det „egentlige“

mandskab, kunne blive reduceret på en ikke helt rimelig måde.

Efter gældende lov kan der ikke antages at tilkomme en lods, der gør tjeneste om bord i det bjærgende skib under bjærgningen, nogen andel i bjærgelønnen, da han ikke kan betragtes som hørende til mandskabet. Spørgsmålet er dog tvivlsomt, såfremt lodsens er fast ansat i rederiets tjeneste. Under de nordiske forhandlinger har der været enighed om, at en lods, under hensyn til den betydning hans virksomhed kan have for bjærgningens heldige udfald, bør have ret til en andel i bjærgelønnen efter § 229, stk. 1. Det foreslås derfor at tillægge lodsens en andel svarende til højeste styrmands hyre. Er han ansat i rederiets tjeneste, må han betragtes som hørende til mandskabet og får da andel i bjærgelønnen sammen med det øvrige mandskab i forhold til den hyre, han oppebærer. En lods, der følger med skibet som passager, efter at hans lodsning er tilendebragt, kan derimod ikke få andel i bjærgelønnen.

Det skal endelig bemærkes, at det norske lovudkast i § 229 indeholder nogle særlige regler om fordeling af bjærgeløn i tilfælde, hvor bjærgningen er udført af et fiske- eller fangstfartøj. Udvalget har ikke anset det for nødvendigt eller hensigtsmæssigt at foreskrive særlige regler på dette område.

Derimod kan der for så vidt angår besætningen om bord i fiskefartøjer eller andre skibe, der anvendes til specielle formål, eventuelt træffes overenskomst om en fordeling af bjærgelønnen, der afviger fra de i § 229, stk. 1, fastsatte normer, jfr. bemærkningerne herom til § 229, stk. 3.

Til stk. 2. Det har under udvalgets drøftelser og navnlig i forbindelse med de nordiske forhandlinger fra flere sider været fremført, at der — uanset at man principielt fastholder systemet med bestemte i loven fastslåede fordelingsprocenter — bør være mulighed for i undtagelsestilfælde af bjærgelønnen at yde en særlig godtgørelse til søfarende, der under bjærgningen har udmærket sig ved en særlig fortjenstfuld indsats eller har udsat sig for en ganske særlig risiko. Den norske komité's flertal har i denne forbindelse hævdet den opfattelse, at der også burde være adgang til at nedsætte bjærgelønsandelen eller helt undlade at yde